

I preambulen, der er udformet i almindeligt holdte vendinger, og som vil kunne benyttes som fortolkningsvejledning, fastslås princippet om staternes ligestrethed, og at formålet med de forrettigheder og immuniteter, der tilstås i konventionen, ikke er at begunstige enkeltpersoner, men at sikre den effektive udøvelse af diplomatiske repræsentationers virksomhed. Endelig fastslås, at den folkeretlige sædvaneret fortsat skal gælde for forhold, der ikke er omfattet af konventionens bestemmelser.

I artikel 1 indeholdes en række definitioner, hvorved der bl. a. sondres mellem forskellige former for repræsentationsmedlemmer, således repræsentationschefer, det øvrige diplomatiske personale, det administrative og tekniske personale og tjenestepersonale.

I artikel 2 fastslås, at oprettelse af diplomatiske forbindelser og af permanente diplomatiske repræsentationer imellem stater sker ved gensidig overenskomst.

I artikel 3 gives der en oversigt over den diplomatiske repræsentations hovedopgaver: at repræsentere udsenderstaten i modtagerstaten, varetage egne statsborgeres interesser indenfor de af folkeretten tilladte rammer, forhandle med modtagerstaten, på lovlig måde at skaffe sig oplysning om og indberette om forhold i modtagerstaten samt at fremme økonomiske, kulturelle og videnskabelige forbindelser mellem de to stater. Det fastslås, at intet i konventionen er til hinder for, at en diplomatisk repræsentation varetager konsulære opgaver. En sådan varetagelse af konsulære opgaver af diplomatiske repræsentationer er blevet mere og mere almindelig og betyder en besparelse, især for de mindre lande, af udsendt personale.

I artikel 4 fastslås, at udsenderstaten, forinden en repræsentationschef udsendes, skal sikre sig, at den pågældende person vil blive modtaget (er persona grata) ved indhentelse af agrément. Modtagerstaten er ikke forpligtet til at begrunde en eventuel nægtelse af agrément.

I artikel 5 omhandles det forhold, at udsenderstaten, medmindre modtagerstaten modsætter sig det, kan akkreditere samme repræsentationschef i flere lande og oprette diplomatiske repræsentationer forestået af en chargé d'affaires ad interim i hver af de stater, hvor repræsentationschefen ikke har fast bopæl. Sådanne sideakkrediteringer benyttes i ret stort omfang af Danmark på fjernere poster. Endelig fastslås det i artikel 5, at det diplomatiske personale er berettiget til at repræsentere udsenderstaten ved internationale organisationer.

Artikel 6 indeholder en af de få nydannelser i konventionen, idet det forudses, at to eller flere stater kan akkreditere samme person som repræ-

sentationschef i en anden stat, medmindre modtagerstaten modsætter sig dette.

Det fastslås i artikel 7, at udsenderstaten, hvis intet andet følger af bestemmelserne i artikel 5, 8, 9 og 11, er frit stillet med hensyn til udnævnelse af andre medlemmer af repræsentationens personale. Dog for så vidt angår militær-, flåde- og flyverattachéer kan modtagerstaten på forhånd kræve disses navne forelagt med henblik på godkendelse.

Medlemmer af repræsentationens diplomatiske personale skal principielt være statsborgere i udsenderstaten ifølge artikel 8. Modtagerstatens udtrykkelige, frit tilbagekaldelige samtykke kræves, såfremt statsborgere fra modtagerstaten ønskes udnævnt til medlemmer af repræsentationen. Den samme ret kan modtagerstaten forbeholde sig med hensyn til statsborgere fra tredjeland.

I artikel 9 indeholdes hjemmel for modtagerstaten til uden begrundelse og til enhver tid at erklære repræsentationschefen eller et medlem af det diplomatiske personale for persona non grata eller at erklære andet personale for uønsket. I sådanne tilfælde skal udsenderstaten hjemkalde den pågældende eller bringe tjenesten til ophør. Såfremt dette nægtes eller undlades indenfor et rimeligt tidsrum kan modtagerstaten nægte at anerkende den pågældende som medlem af repræsentationen, hvilket vil sige, at de særlige rettigheder og immuniteter fratages den pågældende.

I artikel 10 indeholdes bestemmelser af praktisk art, hvorefter udsenderstaten skal give meddelelse om udnævnelser, ankomst og afrejse etc. af repræsentationsmedlemmerne.

I artikel 11 fastslås, at modtagerstaten i mangel af særlig aftale kan kræve, at en repræsentationsstørrelse holdes indenfor sådanne grænser som af modtagerstaten anses for rimelige og normale, ligesom modtagerstaten, når den ikke derved gør sig skyldig i forskelsbehandling, kan nægte at modtage tjenestemænd af en bestemt kategori. Bestemmelsens udformning gav anledning til stærk diskussion på konferencen, og det af folkeretskommissionen udarbejdede forslag, hvorefter der skulle anvendes objektive kriterier til afgørelse af rimeligheden af repræsentationens størrelse, blev ændret, således at modtagerstaten alene får afgørelsen af, hvor stor staben bør være. Baggrunden for bestemmelsen er frygt for, at overdrevne store repræsentationer skal anvende personalet til ikke-diplomatisk virksomhed. Flere lande har ved deponeringen af deres ratifikationsinstrumenter taget forbehold overfor artiklen. Man vil fra dansk side ved deponeringen af det danske ratifikationsinstrument gøre indsigelse overfor disse forbehold, idet man fra